

ACC. N:R. M. 8490:1-3.

(orig. 6 s. blyertskrivna smär
arkiv.)

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Svea Bruglösa*

Härad:

Adress: *Ängelholmen*

Socken:

Berättat av: *Färmodern*

Uppteckningsår: *1941*

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julgranen

s. 1. 2.

Julseder för omkring femtio år sedan.

s. 2-3.

H. G. 17

L. u. F. 34.

Skriv endast på denna sida!

avskr.

ACC. N:R. M. 8490:1.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Svea Bengtsson .....
Härad: ..... Adress: Ängelholm .....
Socken: ..... Berättat av: Farmodern .....
Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Inl. av A.B.
Waldemarson.

Julgranen.

1. Nej.
2. -
3. För omkring femtio år sedan. Då brukade man ha små julgranar som man klädde och satte ljus i. som de smög in i förstun, helst in i stugan hos någon granne, och tände ljusen.
4. -
5. Foten var tillverkad av trä i form av ett kors med ett hål i mitten, denna var oftast omålad
6. - 12. -
7. - 13. nej.
8. - 14. ja
9. -
10. -
11. -

H. G. 17.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8490:2.

Landskap: ..... Skåne ..... Upptecknat av: Svea Bengtsson .....
Härad: ..... Adress: ..... Ängelholm .....
Socken: ..... Berättat av: Farmodern .....
Uppteckningsår: ..... 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Inl. av A.B.
Waldemarson.

Julseder för omkring femtio år sedan.

L. u. F. 34.

1. Nej.
2. Nej.
3. Omkring tre veckor före jul började julstöket, då skulle man slakta baka, brygga allt som gick åt. Då skulle man baka så de skulle räcka till 'froedan.' (vårfrudagen) Ljusstöpning hörde även till julstöket.
4. På julafton sattes upp julkärvar till fåglarna, dessa sattes i ett träd eller på en stör framför huset. Framför dörrarna sattes julenar.
5. Julprydnader voro hemgjorda man tillverkade bl.a. halmkronor som gjordes av halmstrån på trådar, och sen sattes ljus i.
6. -
7. På julaftonen dukades julbordet med kaffe och kakor. Då skulle vid bordets ena kortsida läggas tre brödkakor s.k. julkakorna, som skulle ligga i hög ovan på varann, dessa skulle gömmas till våren. Då gav man hästarna dem, så skulle

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8490:3.

Landskap: Skåne ..... Upptecknat av: Svea Bengtsson .....
 Härad: ..... Adress: Ängelholm .....
 Socken: ..... Berättat av: Farmodern .....
 Uppteckningsår: 1941 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de bättre orka med vårkörslorna. Senare på julafton skulle man äta s.k. 'mörkesmat.' det bestod i potatiskaka med lingon, och sen var det lutfisk och gröt.. Ett gammalt grötrim: Denna gröt är kokt i en gryta

men ej i en bytta

man skall ej äta mer än man kan lyfta.

När husmor tog av julgröten från spisen skulle dem skjuta julasmällar.

9. Julhelgen tog sin början på julaftonseftermiddagen.

10. Julklappar var inte så vanligt men man brukad^e kasta in julaknuta. De brukade mestadels innehålla äpplen och nötter.

Det gick så till att man skulle kasta dem så långt in i rummet utan att bli igenkänd. Då fick de bråttom att springa efter för att få tag i honom, som oftast misslyckades.

11.

12.

Skriv endast på denna sida!

N. 8490.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV.

H. C. 17.

L U N D .

J U L G R A N E N .

- 1) Har Ni i Eder ägo något äldre fotografi över en julgran i Edert eller Edra anhörigas eller vänners hem? Skulle Ni i så fall vilja låta arkivet få låna bilden för avfotografering?
- 2) Skulle Ni vilja försöka skaffa fotografi över någon eller några klädda julgranar från Eder hemsocken? Arkivet är villigt att lösna de bilder, som Ni insänder. Hinner Ni hjälpa oss med detta redan i år, är det av allra största värde.
- 3) När började man använda julgran i Eder hemsocken. När och var fick Ni se den första julgranen? När började Ni själv eller Edra föräldrar att sätta in och kläda julgranen?
- 4) Skulle julgranen vara särskilt välväxt, yvig, ha grova barr? Vilken dag skulle man hugga granen och vem skulle hugga den? Köpte man gran av någon särskild man i byn eller socknen? Villken dag skulle man sätta in granen?
- 5) Satte man fot av trä på granen eller sattes den i ett krus med vatten eller dylikt? Hur såg träfoten ut? Brukade den vara målad?
- 6) Hur var granen klädd? Hade man ljus, papperskonfekt, pappersgirlander, papperskorgar, äpplen, pepparkaksgubbar, flaggor, bomull, glitter som julgranspydnader?
- 7) Hade man särskild julstjärna i toppen på granen?
- 8) Hur sågo de ljushållare ut, som man använde till ljusen? Har Ni ännu kvar några gamla modeller av sådana ljushållare?
- 9) Beskriv de olika prydnaderna i granen och hur de tillverkades? Vilka hjälpte till med tillverkningen? Köpte man vissa prydnader? Gömde man julgranspydnaderna år från år och förvarade man dem då i särskild låda och på särskild plats? Ägde barnen vissa av prydnaderna?
- 10) Var det en bestämd regel i Edert hem, att man någon gång under julen skulle ha dansat kring granen?
- 11) Brukade man ha julgransplundring hemma hos Eder eller i något hem i Eder socken? Vilka inbjödos till plundringen och hur tillgick det vid denna?